

ב"ה

התקשרות

קונטרס שבועי לאנ"ש חסידי חב"ד לחיזוק ההתקשרות
לכ"ק אדמו"ר רבי מנחם מענדל בהרה"ק רלו"י מליובאוויטש
זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

שיחות • איגרות • פניני חסידות לפה"ש • הלכות, מנהגים וטעמיהם • ניצוצות • זמנים

תרסו

ערב שבת-קודש
פרשת אחרי-קדושים
ט' באייר ה'תשס"ז

יוצא-לאור על-ידי
מכון ליובאוויטש שעל-יד
צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו — המרכז

יום חמישי
ט"ו באייר

ערבית, יום רביעי בלילה: כבר נשלמו שלושים
יום מתחילת אמירת 'מוריד הטל' (ו'ותן ברכה'),
ולכן, בתפילה זו ומכאן ואילך - מי שנסתפק כיצד
אמר בתפלתו, אינו חוזר.

היתה בליל ט"ו, מכל-מקום ההקרה היתה ביום והעיקר הוא
ההתחלה, לכן אוכלים מצה ביום י"ד - אג"ק ח"ב עמ' שנב. עם
זאת, ניתן לקיים את המנהג גם בליל ט"ו באייר, וכך נהג הרבי
ברוב השנים (הרה"ח רי"ל שלי גרונר).
ז' שו"ע אדמוה"ז סי' קיד ס"י.

מנהגנו לאכול מצה בסעודת היום בפסח-שני.

להימנע ולא להיות ביום י"ד באייר בתוך ט"ו מיל סמוך
לירושלים. וזאת אף שעדיין צ"ע בנושא, ובמיוחד שרבו
האוסרין להקריב פסח בזמן הזה - כיוון שלדעת הר"ח [או רבנו
יחיאל] מפריס ישנו החיוב דפסח גם עכשיו, ובפרט שלדעת רבי
(שהרמב"ם פסק הלכה כמותו) פסח-שני הוא 'רגל בפני עצמו'
וחייבין עליו כרת. אך לאחר שהשתנה המצב, עקב כך שמאז
הניצחון בששת-הימים מחזרים ללא הרף אחרי הגויים למסור
להם הכול וכו', נשתנה הדין כאמור בפנים.

הקושיות שכתב הגרש"י ז"ל לרבי על פסקו הראשון,
נדפסו בהוספות לס' 'חידושים וביאורים בש"ס' ח"א עמ' שמו,
והתשובות עליהן נדפסו שם בפנים סי' ט, וכן בס' 'שערי הלכה
ומנהג' סי' ריב, ובכ"מ.

6 הרבי הביא מס' 'דרכי חיים ושלום', שאף שאכילת פסח-שני

לזכות

אנשי החסד הדגולים

הרה"ח ר' אברהם משה דייטש והרה"ח ר' גבריאל גופין שיחיו
ולע"נ האחים הרה"ח ר' זלמן יודא ור' יוסף יצחק,
בני הרה"ח ר' שלום ישעי' ע"ה דייטש

הלכות ומנהגי חב"ד

שבת קודש פרשת אחרי קדושים

י' באייר

הפטרה: "הלא כבני כושיים" (עמוס ט, ד-טו).¹
פרקי אבות - פרק ג.

יום שני

י"ב באייר

תענית שני בתרא.

יום שלישי

י"ג באייר

יום השנה לפטירת הו"ח אי"א נו"נ ובעל מידות
ר' ישראל-אריה לייב שניאורסאהן ע"ה (תרס"ט-

1) לוח כולל-חב"ד, משו"ע אדמו"ר (רפד, יג) כמנהג האשכנזים, שלא כרוב הפרשיות המחוברות בהן מפטירים בהפטרות הפרשה השנייה, ומקורו ממרדכי (פ"ד דמגילה ס"י תתלא). שם משמע שהטעם לזה הוא משום שמעדיפים שלא להפטיר בהפטרות קדושים, "התשפוט", שיש בה מתועבות ירושלים [וכבר העירו, שטעם זה אינו אלא להאשכנזים המפטירין אותה כשפ' קדושים נפרדת, משא"כ הספרדים שמפטירין אז "הלדרוש", מפטירין אותה גם בפ' אחו"ק. וכיוון שמנהגנו בפ' נפרדות כמותם, מדוע אין נוהגים כמותם גם במחוברות]. ובס' אגודה (שם, אות מז) כתב מפני שבהפטרות אחרי יש מעין שתי הפרשיות (הובא בלבוש ס"י תצג ומחצית-השקל שם). וראה בארוכה בס' 'בין פסח לשבועות' פ"ד הע' מז.

למעשה נפוץ לקרוא בקריאת שמו"ת את שתי ההפטרות, ז"א גם את "הלדרוש אותי" (כמנהגנו בכל הפרשיות המחוברות), אף שפ"פ האגודה הנ"ל הפטרות 'אחרי' מתאימה לשתי הפרשיות. וכן משמע ברשימות ח' עמ' 5 - רשימות היומן' עמ' קצו, שמדובר בה על 'פרשיות מחוברות' כשהפרשה השנייה לפי התאריכים דאו היא פ' אחו"ק.

תשי"ב), אחיו של כ"ק אדמו"ר נשיא דורנו.²
במנחה אומרים תחנון.³

יום רביעי

י"ד באייר - פסח שני

יום שלישי בלילה, אור ליום רביעי: סוף זמן קידוש לבנה לכתחילה - כל הלילה.
אין אומרים תחנון.⁴

"אין עתה היכולת והאפשרות לשנות (ולבנות) כפי הדרוש להקרבת קורבן פסח וכו' - ולכן גם אין מקום שלא להיות בערב פסח או בי"ד באייר קרוב לירושלים ת"ר".⁵

2) לוח כולל-חב"ד. וראה קובץ 'י"ג אייר' (קה"ת תשנ"ב). צילום מצבתו בימי חב"ד ביום זה. ראה אודותיו בס' 'תולדות לוייצחק' (הוצאת קה"ת, כפר-חב"ד. מהדורה רביעית, תשנ"ה, פרק טו). נפטר בליברפול שבאנגליה. ע"פ בקשת כ"ק אדמו"ר הועלה ארונו לארה"ק, ונטמן בחלקת חב"ד בעיה"ק צפת (ימי חב"ד).

3) סידור אדמו"ר, לפני "למנצח... יענך".
4) סידור אדמו"ר שם. וכתב הרבי: "ובזה חידוש גדול (וצע"ג ליישוב): עיקר ענין פסח-שני צריך להיות (לכאורה, על-דרך פסח ראשון) בליל ט"ו, ואפילו הקרבנו הוא לאחר התמיד (מנחה) - ולכן מוסיף (=חדש) שם "שהוא י"ד באייר" - 'התועדויות' תשד"מ ח"ב, עמ' 1056.

5) במוצאי היום, כיוון שהוא הזמן דאכילת הפסח, שלא בא מתחילתו אלא לאכילה - נוטה הרבי לומר שאז יש לנהוג בקריאת שמע שעל המיטה כבמוצאי שבת ולא לומר תחנון (אבל במוצאי ראש-חודש וכדומה, אין סיבה מספקת כל-כך שלא לומר תחנון, מכיוון שאז מתחיל כבר יום ב' בחודש - התועדויות תשמ"ג ח"ג עמ' 1414, בלתי מוגה. וראה הדעות בזה בכף-החיים ס"י קלא ס"ק יד).

6) בכתב מ"ג אייר תשל"ה, 'שערי הלכה ומנהג' או"ח ח"ב ס"י ריג.
בראשונה, בשיחות אחרון-של-פסח תשכ"ח אמר הרבי, שיש

מורה שיעור ללימוד היומי ברמב"ם

ש' באייר ה'תשס"ז - ט"ז באייר ה'תשס"ז

יום	יום בחודש	ג' פרקים ליום	פרק א' ליום	ספר-המצוות
ו'	ט' באייר	ראשית חכמה וגוי. ספר קנין והוא ספר שנים עשר.. הלכות מכירה.. בפרקים אלו. פרק א-ג.	הלי איסורי ביאה פרק ד.	מ"ע רמה.
ז'	י' באייר	פרק ד-ו.	פרק ה.	מ"ע רמה.
א'	י"א באייר	פרק ז-ט.	פרק ו.	מל"ת רנ.
ב'	י"ב באייר	פרק י-יב.	פרק ז.	מל"ת רנ.
ג'	י"ג באייר	פרק יג-טו.	פרק ח.	מל"ת רנא.
ד'	י"ד באייר	פרק טז-יח.	פרק ט.	מל"ת רנא.
ה'	ט"ו באייר	פרק יט-כא.	פרק י.	מל"ת רנג.
ו'	ט"ז באייר	פרק כב-כד.	פרק יא.	מל"ת רנג.

זמני השבוע*

תאריך	עלות השחר**		זמן זריחת החמה	זמן ק"ש	סוף חצות היום והלילה	מנחה גדולה	שקיעת החמה***	צאת הכוכבים
	ד' 120 לפני הזריחה	ד' 72 לפני הזריחה						
ו', ט' באייר	3:48	4:43	5:07	9:18	12:39	1:12	7:17.2	7:42
ז', י' באייר	3:46	4:42	5:05	9:17	12:39	1:12	7:17.9	7:43
א', י"א באייר	3:45	4:40	5:04	9:16	12:38	1:12	7:18.6	7:44
ב', י"ב באייר	3:43	4:39	5:03	9:16	12:38	1:12	7:19.3	7:45
ג', י"ג באייר	3:41	4:38	5:02	9:15	12:38	1:12	7:20.0	7:45
ד', י"ד באייר	3:40	4:37	5:01	9:15	12:38	1:12	7:20.7	7:46
ה', ט"ו באייר	3:38	4:36	5:00	9:14	12:38	1:12	7:21.4	7:47
ו', ט"ז באייר	3:37	4:34	4:59	9:14	12:38	1:12	7:22.1	7:48

* הזמנים מתייחסים לאזור המרכז. באזור ההרים והעמקים יש שינויים להגיע למספר דקות.
** לגבי זמן עלות השחר נהוג בחב"ד קיימות שלוש דעות. הבאה את הזמנים לפי הדעה המוקדמת ביותר והמאוחרת ביותר, וראוי להחמיר לפי העניין.
*** זמני השקיעה כאן הם לפי השקיעה הנראית. אולם אדה"ז בסידורו (סדר הכנסת שבת) מכיר בשקיעה האמיתית, המאוחרת ממנה "בכמו ארבע מינוטין" (לשון אדה"ז שם. שיעור התלוי במיקום ובעונות השנה).

זמני הדלקת הנרות וצאת השבת

פרשת	ירושלים		תל-אביב		חיפה		באר-שבע	
	דה"נ	צה"ש	דה"נ	צה"ש	דה"נ	צה"ש	דה"נ	צה"ש
אחרי-קדושים	6:40	7:58	6:56	7:58	6:48	7:58	6:57	7:57
אמור	6:45	8:01	7:01	8:04	6:53	8:04	7:02	8:02

עורך ראשי: מנחם מענדל ברוד • עורך: שניאור זלמן רודרמן • הגהה: יוסף-יצחק אולידורט
מזכ"ל: מכון ליובאוויטש שעל-יד צעירי-אגודת-חב"ד באה"ק ת"ו - המרכז
יו"ר: הרב יוסף-יצחק הכהן אהרונוב

כתובת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 72915, טל' 03-9607588, פקס: 03-9606169

אינטרנט: www.chabad.org.il דואר אלקטרוני: chabad@chabad.org.il ISSN 0793-7474

שבתותי תשמורו⁵, שכיוון שעניינים אלו הם "גופי תורה" לכן נאמרו בעשרת הדברות⁶, ובפרט שבנוגע לכיבוד ומורא אב ואם אמרו "חז"ל⁷ שהשווה אותם הכתוב לכיבוד ומורא המקום, והרי כיבוד ומורא המקום הוא עיקר בתורה, וכן בנוגע לשמירת שבת אמרו "חז"ל⁸ שהיא שקולה כנגד כל התורה כולה,

ועל-דרך זה הציווי "וכי תזבחו זבח שלמים וגו"⁹, שהוא גם עיקר בתורה, שהרי "שלמים", "שיש בהם שלום למזבח ולכהנים ולבעלים"¹⁰, הוא עניין עיקרי בקורבנות, וקורבנותיהם עיקר בתורה, להיותם (א) משלושת הדברים שעליהם העולם עומד¹¹, (ב) מהלכות חמורות שבתורה¹² -

הרי עניינים אלו לא נתחדשו בפרשה זו, אלא נאמרו כבר לפני זה: "איש אמו ואביו וגו"¹³ - בעשרת הדברות, וקורבן שלמים - בפרשת ויקרא¹³.

וכיוון שכן, הרי גם אם ימצא טעם והסבר לכך ש"גופי תורה" צריכים להאמר "בהקהל" - עדיין אינו מוכן: כיוון ש"גופי תורה" אלו לא נתחדשו בפרשה זו, אם כן, למה "נאמרה פרשה זו בהקהל"?

ג) לשון רש"י (וכן הוא בתורת כהנים¹⁴ ובמדרש¹⁵ ששם הוא המקור דפירוש רש"י) הוא "רוב גופי תורה תלויין בה". ולכאורה, הווי ליה למימר שרוב גופי תורה נאמרו בה, נכללו בה,

5 שם ג.

6 יתרו כ.יב. שם. ח. וראה גם ויק"ר פכ"ד, ה.

7 קידושין ל.ב. תו"כ ריש פרשתנו.

8

ירושלמי ברכות פ"א ה"ח. נדרים ספ"ג. שמו"ר פכ"ה, יב.

9 ח"ב מו.א. פט.א. וראה חולין ה, סע"א

ובפרש"י. הובא בפרש"י עה"ת ס"פ שלח (בשמו של רבי משה הדרשן).

10 פרשתנו שם, ה.

11 פרש"י ויקרא ג, א.

12 אבות פ"א מ"ב.

13 תור"ה ספרא - ברכות יח, ב.

14 ג, א ואילך.

15 ריש פרשתנו.

16 ויק"ר שם.

וכיוצא בזה, ומהו דיוק הלשון "תלויין בה"?

ג. אך קושיות אלו מתורצות אחת בחברתה: רש"י אינו יכול לומר ש"רוב גופי תורה נאמרו בה" (וכיוצא בזה) - כיוון שבפרשה זו לא נאמרו גופי תורה כלל (כלומר: לא זו בלבד שלא נאמרו בה רוב גופי תורה, אלא שלא נאמרו בה גופי תורה כלל), שהרי כל גופי תורה שנזכרו בפרשה זו, נאמרו כבר בפרשיות לפני זה.

החידוש של פרשה זו הוא - ש"רוב גופי תורה תלויין בה", היינו, שאופן הקיום של רוב גופי תורה שכבר נאמרו בפרשיות שלפני זה תלוי בפרשה זו, כי, לולי פרשה זו היה יכול להיות קיומם באופן שהוא היפך רצון העליון, ובפרשה זו תלוי יהיה קיומם כפי רצון העליון.

ולדוגמא: בנוגע (לכיבוד ו)מורא אב ואם - שהוא עיקר בתורה ("גופי תורה") כנ"ל - הרי לולי פרשה זו היה מקום לומר שגם כאשר אביו יאמר לו חלל את השבת צריך לשמוע לו ולכן "סמך שמירת שבת למורא אב" ("איש אמו ואביו תיראו ואת שבתותי תשמרו"), לומר אף-על-פי שהזהרתך על מורא אב, אם יאמר לך חלל את השבת אל תשמע לו¹⁶, ונמצא, שקיום הציווי של כיבוד ומורא אב ואם "תלוי" בפרשה זו, שעל-ידה יתקיים ציווי זה כפי רצון העליון, ולא באופן הפכי ח"ו.

ועל-דרך זה בנוגע להציווי דקרבן שלמים - שגם הוא עיקר בתורה כנ"ל - ש"תלוי" בפרשה זו, שבה נתבארו כמה וכמה פרטים באופן קיום הציווי יהיה כפי רצון העליון, ולא באופן הפכי ח"ו.

וכן הוא בנוגע לכמה וכמה גופי תורה שנזכרו בפרשה זו.

ד. וכיוון ש"רוב גופי תורה תלויין בה" - לכן "נאמרה פרשה זו בהקהל":

אילו היו נאמרים בפרשה זו גופי תורה חדשים - לא היה איכפת שכל בני ישראל ישמעו ציוויים אלו לאחרי שמשם יאמרם תחילה לאהרן, לבניו

16 פרש"י עה"פ.

ובמכתבו מיום ט"ו באלול תשי"ד: "ובכלל אין לחשוש בנסיעה באווירון, ובלבד שיהיה גדול, היינו של ארבעה מאָטָרֶען [=מנועים]".

אמנם באגרות-קודש שלאחר תאריך הנ"ל לא מצאתי לעת-עתה הסתייגות דומה. ולכן נשאלת השאלה: מה הדין זה עשרות שנים, כאשר לפי הסטטיסטיקה, הסיכון בטיסה הוא נמוך בהרבה מבנסיעה במכונית, למשל, האם עדיין חייבים לברך 'הגומל' בטיסה פנים-ארצית ללא ים או מדבר? חזאת אשר ענה לי המזכיר הרה"ח הרב יהודה-לייב שיחי' גרונר:

"כל השנים נהגו כאן, שאפילו מי שטס מקצה המערבי דארצות-הברית לבית-חיינו - טיסה של חמש שעות ויותר (למרות שטסים מעל ימים ומדבריות) - לא בירך ברכת 'הגומל'. פעם אחת הגיע לכאן אחד מאנ"ש ממרחק רב בארצות-הברית, ואחרי העלייה לתורה לא בירך 'הגומל', והרבי הורה שכן יברך. כשהרבי חזר להדרו, ציווני לפרסם שזו היתה הוראת-שעה וליחיד, ואין ללמוד מזה לשנות את הנהוג שאין מברכין 'הגומל' על טיסה - אפילו ארוכה - פנים-ארצית. וכך נהגים עד היום הזה".

הקונה בית בחו"ל - לעניין מזוזה

בשו"ע יו"ד (סי' רפו סכ"ב) נפסק: "השוכר בית בחו"ל... פטור ממזוזה שלושים יום".

אולם למעשה, בספר-המנהגים עמ' 81 מובא ממכתב הרבי: "מנהגנו לקבוע המזוזות תיכף בהיכנס לבית, ומובן שבלי ברכה, אלא שבמלאות שלושים יום נוטלים מזוזה אחת לבורקה, והרי מותר להחליפה ביפה יותר ממנה, ובמילא קובעים החדשה בברכה ומכוונים להוציא גם אלו שעל כל שאר דלתות...". ושם לא נזכר במפורש שמדובר בשכירות בלבד. ופשטות לשון השו"ע ("כמ"ש בגיליון מהרש"א שם) שהקונה (או הבונה) חייב במזוזה מיד גם בחו"ל.

ב'התקשרות' גיליון תמח (עמ' 17, סוף הערה 15) דן בזה הרה"ג הרב אליהו שיחי' לנדא. בגיליון מאוחר יותר הבאתי ראיה שהכוונה גם למי שבנה או קנה, מהמסופר בס' 'מגדל עוז' ס"ע רטו על הוראת כ"ק אדמו"ר מהר"ש לנהוג כמנהגנו בזה בחנוכת-הבית שבנה גביר אחד לעצמו.

אבל סוף-סוף נמצא באגרות-קודש, כרך יז, עמ' שכז (ובליקוטי-שיחות, כרך כט, עמ' 387) מפורש שמדובר בשכירות. וחבל שהאגרת לא נעתקה ב'שערי הלכה ומנהג' וב'אוצר מנהגים והוראות' בסימנים הדנים בעניין זה.

וכן מהלשון ב'תורת מנחם - התוועודיות', כרך לג, עמ' 350, שמדבר על כך שיש לו את הכסף להישאר בבית לאורך זמן, ברור שהכוונה (רק) לשכירות.

אדמו"ר הזקן וה'צמח צדק'

בעניין מחלוקת שיש לכאורה בין אדמו"ר הזקן ואדמו"ר ה'צמח צדק' (שדנו בזה ב'התקשרות', גיליון תסז ועוד, וראה גם בגיליון תקנ"ד), כתב לי בשעתו (שבט תשס"ג) מנהל ספריית אגודת-חסידי-חב"ד בבית-חיינו, הרה"ג ר' שלום-דובער שיחי' הלוי לוי:

"איני זוכר איך התייחס אדמו"ר לנושאים אלו. רק זאת ידוע לי, שהוא שלל לגמרי את האפשרות שאדמו"ר אחד יחלוק על שני⁶, וכשכתבתי פעם שהנוסח "להדליק נר של שבת קודש" הוא מדורו-תינו, ואין לדעת שיטת אדמו"ר הזקן בנושא - התרעם עלי מאוד. וכשהבאתי לפניו דוגמאות ממקומות שמנהגנו דלא

6 שם ח"ט עמ' רצג.

7 ולפי זה, בכל נושא שבו מצאנו הוראות כאלה, בהכרח שהיתה בזה 'משנה אחרונה' של האדמו"ר הראשון (כמו בקשר להדלקת נש"ק ע"י בנות, ראה הנסמך בשו"ע אדמו"ר הזקן סי' רסג סו"ס טו במהדורה החדשה הערה קנו), או שהתנאים במציאות השתנו מאז ועד עתה (כמו בקשר לתשל"ד' ברה"ה שחל בשבת, ראה הנסמך ב'אוצר מנהגי חב"ד' אלו-ליתשרי עמ' קמו).

ברכת 'הגומל' / בית בחול לעניין מזוזה / מחלוקות בין האדמו"רים

ברכת 'הגומל' על טיסה פנים-ארצית

מכתב הרבי בעניין ברכת 'הגומל' על טיסה בכלל נדפס בספר-המנהגים¹, ומתחיל: "ולדעתי תלוי זה בשתי השיטות, האם הד' שמנו חכמים שחייבים להודות, בדווקא הוא², או גם מעין ד' אלו³, ופסק רבנו הזקן בסדר ברכת-הנהנין שלו פרק יג סעיף ז', דנהגו כדעה אחרונה, והוא הדין בנדרון דידן. "ולהערה בעלמא להוסיף, דאפילו לדעה הראשונה, אווירון הנוסע מעבר לים הרי הוא גם-כן בסוג 'יורדי הים', דמאי נפקא מינה..."

ולכאורה הכוונה בגוף המכתב היא, שאין מדובר על סכנת הים או המדבר (שזה בא רק כהערה בעלמא לדעה השנייה), אלא רק על עצם הסכנה שיש בטיסה באווירון⁴. ונפקא-מינה לטיסה שאיננה מעל ים או מדבר, כמו חלק מהטיסות הפנים-ארציות באה"ק, ובפרט בארה"ב ובאירופה.

והנה בעבר התייחס הרבי כמה פעמים לסיכון שהיה כרוך בטיסה אז, כגון במכתבו מיום י' באייר תשי"א⁵: "ועל שאלתה אם מסכים אני לטיסה באווירון אם אין אפשרות להפליג באוניה - הנה בטח תהיה הטיסה בשעת כושר בהנגוע למזג האוויר וגם באווירון גדול".

1) עמ' 14 בהערה. בליקוטי-שיחות, כרך יב, עמ' 152 נדפס, ללא המוסגר שבסופו שם. ב'שערי הלכה ומנהג' או"ח ח"א עמ' רז הדפיסו רק את שלושת הקטעים הראשונים שלו, וציינו לליקוטי-שיחות הנ"ל. מההערה בשולי הגיליון שם ברור, שתאריך המכתב ידוע לעורכים, וחבל שלא פורסם. וכן חבל שמכתב זה והמכתב הנוסף שהזכירו שם, טרם נכנסו (עכ"פ טרם מצאתים) בסידרת האג"ק.
2) כדעת רבי זוד אבודרהם (ירושלים תשכ"ג עמ' שמ) בשם רבי גרשום ב"ר שלמה, ואורחות-חיים הל' שני וחמישי סי' כה בשם יש אומרים, ובשם ר' שם טוב פלכו בשם התוספות (ומביא טעמם בביאור הגר"א "מדנקט (בברכות נד, א) הני דווקא. וסברא הראשונה סבירא לה, דנקט הני מפני שהן מצויין יותר ברוב"). דעת ה"ש אומרים' בשו"ע הבי"ט סי' ריט ס"ט.
3) דעת הריב"ש בשו"ע סי' שלו. דעה ראשונה בסתם בשו"ע שם (ומביא טעמו בביאור הגר"א "שהרי סכנת מדברות הוא מפני אריה וגנביל"), אלא שהמחבר מסיים "וטוב לברך בלא הזכרת שם ומלכות". הרמ"א לא הגיה על כך מאומה, אבל ה"ט"ז והמ"א כתבו שנוהגים כסברא ראשונה, והפרמ"ג באשל-אברהם שם הוסיף: "וכן דעת המחבר (כנראה כוונתו - שפוסק כך עקרונית), כדעה א' בסתם, כדאמרן כאן".

4) וכנפסק בשעתו (שנת תפר"ח) בקצות-השולחן סי' סה בבדי השולחן סוף ס"ק ב (וע' בשו"ת איגרות-משה או"ח ח"ב סי' נט שחידש שמברכין תמיד באווירון כבספינה, כי עצם ההשות שם מהווה הצלה). אך במציאות כיום אין חוששין לזה, כמובא בפסקי-תשובות סי' ריט הערה 16. ועיי"ש בפנים (ס"ב ז) ובהערות בנושא בירור זה.
5) אג"ק ח"ד עמ' רעג.

ה. על-פי זה יש לבאר עניין נוסף בפרשה זו - בנוגע לפירוש רש"י:

בפירוש רש"י בפרשה זו מצינו בירור הלכה של כמה וכמה עניינים. ולכאורה, כיוון שבפירושו על התורה בא רש"י לפרש פשוטו של מקרא - מה מקום לעניין של בירור הלכה שאינו נוגע לפשוטו של מקרא?

וההסברה בזה - שאף שבירור ההלכה בעניין המדובר בפסוק פלוני אינו נוגע לפשוטו של

ולזקני ישראל, ורק לאחר זה יאמרם לכל בני ישראל;

אבל כיוון שבפרשה זו תלויין רוב גופי תורה, היינו, שפרשה זו באה לבאר ולהבהיר בנוגע לציוויים שכבר נאמרו לפני זה שאופן קיומם יהיה כדבעי, ולולי פרשה זו עלולים לקיימם באופן שהוא היפך רצון העליון, ובפרט שהמדובר אודות ציוויים שהם עיקרים בתורה, "גופי תורה", ובוה גופא (לא רק עניינים אחרים, אלא) "רוב גופי

צריך לדעת שהקיום של "רוב גופי תורה" של אותם יהודים הנמצאים בהמקום שאליו נשלח, תלוי בהשליחות שהטיל עליו הרבי!

מקרא של פסוק זה עצמו, מכל-מקום, הרי זה נוגע לפשוטו של מקרא דהתחלת הפרשה - "דבר אל בני ישראל", "מלמד שנאמרה פרשה זו בהקהל מפני שרוב גופי תורה תלויין בה" - להבהיר כיצד תלויין בפרשה זו רוב גופי תורה, כיוון שבה נתבאר כמה וכמה פרטי הלכות שעל-ידם יהיה קיום המצוות כפי רצון העליון, כנ"ל.

ו. ועל-פי זה יש לתרץ גם קושייה צדדית: מצינו במדרש¹⁵, שלאחרי שמבאר ש'פרשה זו נאמרה בהקהל מפני שרוב גופי תורה תלויין בה", מוסיף: "ג' פרשיות הכתיב לנו משה רבינו בתורה וכל אחת מהן יש בה משישים שישים (ויש דעה: משיבעים שבועים) מצוות, ואלו הן כו' ופרשת קדושים".

ולכאורה קשה: אם כן - היו גם שתי פרשיות הנ"ל צריכות להאמר "בהקהל"? ועל-פי האמור לעיל מובן החילוק בין ג' הפרשיות - שבשתי הפרשיות יש בכל אחת שישים (או שבועים) מצוות חדשות, מה-שאין-כן בפרשת קדושים נתבאר והובהר כיצד ובאיזה אופן יש לקיים את המצוות (שהציווי עליהם נאמר בפרשיות שלפני זה), ורק בעניין זה יש צורך והכרח שהאמירה תהיה "בהקהל" (כנ"ל ס"ד).

תורה" - אזי חבל על כל רגע: אי-אפשר להמתין עד שמשה ילמד פרשה זו לאהרון, ואחר-כך לבני אהרון, ואחר-כך להזקנים - שהרי בינתיים עלולים בני ישראל לעשות "רוב גופי תורה" באופן שהוא היפך רצון העליון ח"ו, [ואי-אפשר להבהיר זאת בכך שבינתיים ישמעו כל בני ישראל מאהרון או בניו או הזקנים שכבר שמעו ממשה את הפירוש האמיתי באופן קיום ציווי פלוני - דכיוון שבשמעם את הציווי ממשה הונח אצלם באופן מסויים, לא יועיל מה שישמעו מפלוני, אפילו בשמו של משה, שהפירוש האמיתי הוא באופן אחר, אלא בהכרח שישמעו זאת ממש עצמו].

ולכן, כאשר נאמרה פרשה זו על-ידי הקב"ה - הוצרך משה לאמרה תיכף ומיד "בהקהל", במעמד כל בני ישראל, דלא כ"סדר המשנה" שהיה נהוג בכל שאר פרשיות התורה, כי, כדי לשלול עניין של קלקול, ובפרט ב"גופי תורה", כראי לשנות מהסדר הגיל (ועל-דרך שמצינו שלאפרושי מאיסורא מותר וצריך להזכיר עניין של הלכה גם במקומות שבהם אסור להזכיר דברי תורה¹⁷).

17) שבת מ.ב. רמב"ם הל' ק"ש פ"ג ה"ה. טושו"ע וארה"ז או"ח סוספ"ה.

ז. עניין הנ"ל - ככל עניני התורה - מהווה הוראה בעבודתנו:

כאשר הרבי שולח שלוחים ודורש להתמסר לעבודה של הפצת היהדות, הפצת תורת החסידות וכו' - ישנם החושבים: הן אמת שבוודאי צריכים לקיים את השליחות, אבל אף-על-פי-כן, מהי המהירות? אפשר לעשות זאת ברגע שלאחרי זה... ובכן, צריכים לדעת שהקיום של "רוב גופי תורה" של אותם יהודים הנמצאים בהמקום שאליו נשלח, תלוי בהשליחות שלו!

בכלל, עומדים עתה יהודים בתנועה של חיפוש אחר אמונה, תורה ומצוות, אלא שאינם יודעים כיצד ובאיזה אופן יש לעשות זאת. וכיוון שכן, הרי האיחור בקיום השליחות עלול לגרום לידי כך שיפרשו את עניין האמונה וכו' באופן הפכי רח"ל!

אילו היה עניין השליחות רק עבורו (עבור השליח), כדי שלאחרי מאה ועשרים שנה יוכל לבוא אל הרבי ולומר לו "עשיתי שליחותך" - אולי היה נתינת מקום לדחות את קיום השליחות;

אבל האמת היא, שכוונת השליחות ששולח הרבי היא - בשביל הזולת, כדי להציל את אותן נשמות של בני ישראל שנמצאים במקום שליחותו, ולכן, אי-אפשר לדחות את קיום השליחות, שהרי ברגע זה עלול יהודי לפרש את עניין האמונה וכו' באופן הפכי, ושוב לא תהיה אפשרות ח"ו להציל אותו!

אך עדיין יכול לטעון: וכי מחוייב הנני למהר ולרוץ ולפעול על הזולת, בגלל הספק, שמא אחר-כך יהיה מאוחר?!

ועל זה אומרים לו, שהפעולה על הזולת היא לא רק טובה עבור הזולת, אלא זהו עניין שנוגע גם אליו - כפי שלמדים ממה שכתוב בפרשתנו שהעניינים ש"רוב גופי תורה" תלויין בהם נאמרו ב"הקהל", "אל כל עדת בני ישראל", כולם יחדיו, היינו, שגם אהרון הוצרך להמתין עד שיתאספו כל בני-ישראל, כולל גם בנה של שלומית בת דברי... ורק אז קיבל אהרון הוראות אלו, ועל-דרך זה בנידון דידן, שגם הוא אינו יכול לקבל את העניינים השייכים אליו עד שיעסוק במסירת הוראות התורה ליהודים נוספים.

ח. ויש להוסיף ולבאר הרמז בדיוק הלשון "פרשה זו... שרוב גופי תורה תלויין בה":

מהחילוקים שבין "גופי תורה" לנשמה דתורה - שנשמה דתורה קשורה עם כוח המחשבה, ו"גופי תורה" קשורים עם כוח המעשה. וזהו ש"רוב גופי תורה" תלויין בפרשה זו - שהקדושה שאודותה מצווה התורה בפרשה זו ("קדושים תהיו") היא הקדושה בנוגע לכוח המעשה ("גופי תורה").

ועל זה נאמר "קדושים תהיו כי קדוש אני": ובחקקם מאמר חז"ל¹⁸ על פסוק זה: "קדושים תהיו, יכול כמוני, תלמוד לומר כי קדוש אני, קדושי למעלה מקדושתכם".

ועל-פי הידוע פתגם כ"ק מו"ח אדמו"ר¹⁹ שגם קושייה והווה-אמינא בתורה הוא עניין של תורה, נמצא, שיש נתינת-מקום לכך שקדושתו של יהודי, "קדושים תהיו", תהיה "כמוני", כמו הקדושה ד"קדוש אני", קדושת העצמות²⁰.

וקדושה זו, שעל-ידה באים להקדושה ד"קדוש אני", היא הקדושה שבנוגע לכוח המעשה דווקא ("גופי תורה").

והיינו, שאף-על-פי שכוח המחשבה הוא דק ורוחני יותר, ומגיע בנפש בעומק יותר, שלכן אמרו חז"ל²¹ "הרהורי עבירה קשו מעבירה", מכל-מקום, דווקא על-ידי הקדושה דכוח המעשה מגיעים להקדושה ד"קדוש אני".

וטעם הדבר - לפי שהגבוה גבוה ביותר נמשך דווקא על-ידי המטה מטה ביותר.

ט. וזהו גם מה שפירש רש"י "קדושים תהיו, הו פרשים מן העריות":

כפירוש "קדושים תהיו" כתב הרמב"ן²² (וכן הובא בכמה מקומות בחסידות²³) שקאי על הציווי

(18) ויק"ר שם, ט.

(19) ראה אגרות-קודש אדמו"ר מהוריי"צ ח"ג ריש עמ' קלג. וראה גם סה"ש תש"ב ריש עמ' 125.

(20) ראה גם מאורי-ענינים עה"ת ריש פרשתנו.

(21) יומא כט, רע"א. וראה רמב"ם הל' תשובה פ"ז ה"ג.

(22) ריש פרשתנו.

(23) ראה תניא פ"ל (לט,א).

וחי בהם (יח,ה)

על האדם לזכך את גופו על-ידי עסק המצוות עד שיהיה "חי". וכמו חנוך ואלהו שגם גופם הגשמי עלה השמימה.

(כתר-שם-טוב, עמ' נג)

קדושים תהיו כי קדוש אני (יט,ב)

אם מקדשים אתם עצמכם, מועלה אני עליכם כאילו קידשתם אותי (תורת-כוהנים)

"קדושים תהיו" - עליכם להיות קדושים ופרושים גם מדברים המותרים, "קדש עצמך במותר לך" (ראה רמב"ן). ציווי זה הוא לכל יהודי באשר הוא - "דבר אל כל עדת בני ישראל".

כיצד אפשר לומר שעבודה נעלית זו שייכת לכל אחד? אדם שנכשל בדבר אסור - האומנם שייך הוא ל"קדש עצמך במותר לך"?!¹

על כך נאמר: "כי קדוש אני - מעלה אני עליכם כאילו קידשתם אותי". כשאדם שם אל ליבו דבר נפלא זה ומתבונן בו, זה גופא מעורר בו כוחות פנימיים ונעלמים, שעל-ידם יכול הוא להתגבר על כל מונע ומכשול לעבודה זו.

(ליקוטי-שיחות, כרך ז, עמ' 323)

לא תשנא את אחיך בלבבך, הוכיח תוכיח את עמיתך (יז,ז)

הרי שרק מי שמקיים כראוי "לא תשנא" יכול לקיים כנדרש "הוכח תוכיח".

(היום-יום, עמ' נז)

ואהבת לרעך כמוך (יט,יח)

הרב המגיד ממזריטש אמר פעם לתלמידו, הרב הקדוש רבי אלימלך מליזנסק:

שמע מה שמכריזים במתיבתא דרקיע - שיש לאהוב רשע גמור באותה אהבה שאוהבים צדיק גמור!

(ספר-השיחות ת"ש עמ' 117)

מופני שיבה תקום (יט,לב)

בזוהר כאן (ח"ג פז) מפרש:

"מופני שיבה" - עור בבחורותך, לפני שאתה מזדקן,

"תקום" - בעמידה טובה וישרה, לפי רצון התורה,

"והדרת" - אדם הנהג כן הרי הוא הדור ומשובח. ואילו אדם ש"קם" לעת זקנתו - אין לו במה להשתבח כל כך.

* * *

"מופני שיבה" - לפני שהיצר-הרע, הנקרא "מלך זקן וכסיל", משתרש בך, היינו בשנותיך הצעירות,

"תקום" - עליך להתייצב ולעשות תשובה.

(מהתוועדות שבת-קודש פרשת קדושים תשי"ד. תורת מנחם כרך יא, עמ' 248)

פרשת אחרי-קודשים

ובא אהרון אל אוהל מועד (טז, כג)

להוציא את הכף ואת המחתה שהקטיר בה הקטורת לפני ולפנים (רש"י)

באחד מביקוריו של החסיד הנודע רבי הילל מפאריטש בליובאוויטש, ראה אותו אחד מצעירי החסידים כשהוא הולך מבית-הכנסת לאכסנייתו, בידו תיק הטלית והתפילין (שבו היו גם ספרי קבלה), והוא משרך את רגליו בקושי בבוץ העמוק.

ניגש הצעיר אל רבי הילל והתנדב לשאת את הטלית ותפילין שלו לאכסנייתו. רבי הלל סירב וטעמו עמו:

לכוהן הגדול היתה טבילה מיוחדת וביאה מיוחדת לקודש-הקודשים רק בשביל להוציא את הכף ואת המחתה. הרי שגם לקיחת הכלים לאחר העבודה, חשובה עבודה. נמצינו למדים, אפוא, שגם לקיחת הטלית והתפילין מבית-הכנסת לאחר התפילה, עבודה היא. לא אסכים לוותר עליה.

(מפי השמועה)

כי ביום הזה יכפר עליכם (טז, ל)

מה אגוז אם נופל לתוך הטינופת מדיחו והוא יפה לאכילה, כך ישראל מתלכלכים בעוונות כל ימות השנה, בא יום-הכיפורים ומכפר עליהם (שהש"ר פ"ו)

כשם שאין הלכלוך והטינופת נוגעים אלא בקליפת האגוז בלבד, ולא בפנימיותו, ולכן מדיחו ודיו, כך אין החטא פוגם אלא בחיצונית הנשמה, לא בפנימיותה ועצמותה, ועל-ידי הסרת הלכלוך החיצוני היא חוזרת לקדמותה.

זהו שאמרו בזהר (ח"ג ערה) "רשע - עוונותיו חקוקים לו על עצמותיו": "על עצמותיו" דייקא, כי אין הפגם נוגע בעצמותו ממש.

(אורי-התורה וקרא, עמ' שז)

כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאותיכם לפני ה' תטהרו (טז, ל)

מאחר שכבר נאמר "יכפר עליכם לטהר אתכם", הרי כולם נקיים וטהורים, מהו אפוא "מכל חטאותיכם גו' תטהרו"?

אלא: "יכפר עליכם לטהר אתכם" - היינו חטאים שבין אדם למקום. "מכל חטאותיכם גו' תטהרו" - חטאים שבין אדם לחברו, שאין יום-הכיפורים מכפר עליהם עד שיפייס את חברו.

(ספר המאמרים קונטרסים ב, עמ' תמוז)

שהעונש הוא לפי ערך הפגם³¹, הרי מגודל העונש מוכן גם גודל הפגם.

אך דווקא בהפרישות מן העריות מתבטא העניין ד"קדושים תהיו", ודווקא על-ידי זה באים להקדושה ד"קדוש אני", קדושת העצמות³², כאמור, שהגבוה גבוה ביותר נמשך דווקא על-ידי המטה מטה ביותר³³.

ו. ויש לקשר זה עם פירוש רש"י בסוף הפרשה שלפני

ד"קדש עצמך כמותר לך²⁴, שזוהי דרגא נעלית בעבודה, שפורש עצמו אפילו מדברים המותרים. אבל פירוש רש"י - פשוטו של מקרא - הוא: "הווי פרושים מן העריות".

והיינו, שנוסף לכך שהקדושה דפרשת קדושים קשורה עם כוח המעשה ("גופי תורה"), הנה בכוח המעשה גופא מדובר לא אודות קדושה בדברים המותרים (כפירוש הרמב"ן), ששורשם מקליפת נוגה²⁵, אלא אודות פרישות מן העריות, שהם

העבודה שממנה יש להקב"ה הנאה, היא העבודה

בדברים התחתונים ביותר דווקא, שזוהי הקדושה

בענייני עריות

זה - "ולא תטמאו בהם אני הוי' אלוקיכם", "הא אם תטמאו, איני אלוקיכם, ואתם נפסלים מאחרי, ומה הנאה יש לי בכך, ואתם מתחייבים כליה".

נתבאר לעיל³⁴ שג' הלשונות שבפירוש רש"י הם כנגד ג' העניינים ד"אני", "הוי'" ו"אלוקיכם". ואף-על-פי-כן כותב רש"י בתחילת העניין "איני אלוקיכם" - כיוון ש"אלוקיכם" הוא עניין כללי שעל-ידו לוקחים גם את "הוי'", וגם את "אני".

והעניין בזה:

"אלוקיכם" - מורה על דרגא תחתונה באלוקות, ולכן במקביל לזה נאמר הלשון "אתם נפסלים מאחרי" בחינת אחוריים, והיינו, לפי ששם אלוקים

דברים האסורים ששורשם מג' קליפות הטמאות²⁶, ובג' קליפות הטמאות גופא הרי זה תוקף וקושי הקליפה, "ערוות הארץ"²⁷.

וכפי שמצינו שמצד תוקף הקליפה שבעריות הרי זה באופן שנפשו של אדם מחמתן²⁸, ועד כדי כך הוא תוקף התאוה, שבמנחה דיום-הכיפורים, קרוב לנעילה, קורין בתורה פרשת עריות, כדי להבהיר ולשלול עניין זה²⁹.

וזהו גם שהאיסור דעריות הוא עוון חמור ביותר, וכפי שמבאר הצמח-צדק³⁰ בלשון המשנה "חמש-עשרה נשים כו'", שחמש-עשרה בגימטריא י"ה, לפי שהחטא דעריות פוגם בשם י"ה.

וכמוכן גם מגודל העונש שבעריות, דכיוון

(31) תניא פכ"ד בהגה"ה.

(32) נתבאר גם שאין זה בסתירה להמבואר במאמרי חג השבועות (סה"מ תר"ס עמ' קנג ואילך) שהעניין ד"קדוש אני" נמשך דווקא על-ידי העבודה ד"קדש עצמך כמותר לך" (ראה גם לקו"ש ח"א עמ' 257 ואילך) - חסר הביאור (המור"ל).

(33) ראה גם לקו"ש ח"ב עמ' 91 ואילך.

(34) שיחת ש"פ אמור תשכ"ה - נדפסה (לאח"ז) בלקו"ש חכ"ב עמ' 96 ואילך.

(24) יבמות כ,א.

(25) תניא פ"ז.

(26) שם פ"ג.

(27) מקץ מב,א. שם, יב. וראה פרש"י לך-לך יב,יט.

(28) חגיגה יא,ב. וש"נ. רמב"ם הל' איסור"ב פכ"ב הי"ט.

(29) ראה פרש"י ד"ה קורין - מגילה לא,א. ט"ז או"ח סתרכ"ב

סק"ד. שו"ע אדה"ז שם ס"ד.

(30) בחידושיו על הש"ס ריש יבמות.

"חלק לעולם-הבא"

רבי אלעזר המודעי אומר: המחלל את הקודשים, והמבזה את המועדות, והמלביץ פני חבריו ברבים, והמפר בריתו של אברהם אבינו, והמגלה פנים בתורה שלא כהלכה – אף-על-פי שיש בידו תורה ומעשים טובים, אין לו חלק לעולם-הבא (פרק ג משנה יא)

פירש רבנו עובדיה מברטנורא:

ולא חזר בתשובה מאחת מעבירות הללו שבידו, אף-על-פי שבאו עליו ייסורים ומת בייסורים, אין לו חלק לעולם-הבא. אבל אם חזר בתשובה קודם מותו, אין לך דבר שעומד בפני התשובה.

פירש כ"ק אדמו"ר:

הנקודה המשותפת לחמשת העניינים המנויים במשנתנו היא, שבכולם מתכוון האדם לבטל דבר שבקדושה שנתחדש על-ידי מעשה בני-אדם. משום כך אין לו חלק לעולם-הבא, כי בזה הוא הורס ופוגע בעניין כללי ועיקרי שקבע הקב"ה בעולמו: לכל אחד ואחד מישראל ניתן הכוח והיכולת להפך קודש לחול; וכאן, לא זו בלבד שאינו מנצל כוח זה, אלא עושה הפכו:

"המחלל את הקודשים" – רוב ענייני קודשים אינם קודש בידי שמים (כקדושת בכור), אלא חולין שנתקדשו על-ידי מעשה בני-אדם (כמו בהמה שהקדישה בעלה לקורבן; תרומה ומעשר; וכיו"ב). וה"מחלל את הקודשים" מתכוון לחלל קדושה זו ולעשותה חולין ("מחלל" מלשון חולין), היפך עניין הקדושה.

"המבזה את המועדות" – קביעת המועדות נמסרה לבית-דין, כמאמר רז"ל "ישראל אינה דקדשינהו לזמני", היינו שיום חול מתקדש על-ידי מעשה בני-אדם. והמבזה ימים אלו מתכוון לבטל קדושה זו. ולכן נקט "מועדות" ולא שבת, כי שבת "מקדשא וקיימא" ואינה תלויה במעשה ידי אדם.

"המלביץ פני חבריו ברבים" – ידידות ואחוה ("חבירו") באים על-ידי מעשה בני-אדם – פעולותיהם של שני החברים. וכאשר במקום לכבד את חבריו במידה יתרה הוא מנצל את הידידות להיפוכה ומלביץ פני חבריו (וכנראה כמוחש שאינה דומה להלבנת-פנים על-ידי איש זר להלבנת פנים על-ידי חבר), "אין לו חלק לעולם הבא".

"המפר בריתו של אברהם אבינו" – הנתינת-כוח על המילה באה לנו בירושה מאברהם אבינו, היינו שהוא דבר שבקדושה שנתחדש על-ידי מעשה בני-אדם. והמפר ברית זה מתכוון לחלל ולהפקיע קדושה זו.

"המגלה פנים בתורה שלא כהלכה" – האדם מקבל את ידיעותיו בתורה מרבתיו שלמד תורה מפייהם, היינו שידיעותיו בתורה נקנו לו על-ידי מעשה בני-אדם. כוונת הלימוד היא שיתנהג האדם על-פי תורה; וזה מנצל ידיעותיו בתורה לגלות פנים בתורה שלא כהלכה, היינו שלא זו בלבד שאינו מקיים מצוות התורה אלא שטוען שהתורה אומרת כך.

(משיחת מוצאי שבת קודש פרשת וישלח תשל"ח – בלתי מוגה; 'ביאורים לפרקי אבות' כרך א (איה), עמ' 160-158)

והעבודה שממנה יש להקב"ה הנאה – היא העבודה בדברים התחתונים ביותר דווקא, שזוהי הקדושה בענייני עריית.

ועניין זה קשור עם המדרגות התחתונות דשם אלוקים – כידוע³⁵ שהיניקה לקליפות (ג' קליפות הטמאות, עד ל"ערוות הארץ", שמשם הוא עניין העריות) היא מהצירופים של אלוקים, ובה גופא – לא מהצירופים של האותיות הראשונות, אלא מהצירופים של האותיות האחרונות דווקא. ודווקא על-ידי העבודה דקדושה בעניינים התחתונים – לוקחים את העניין ד"קדוש אני".

(קטעים מהתועדות שבת קודש פרשת קדושים, ו' באייר ה'תשכ"ה – בלתי מוגה; יצא לאור על-ידי ועד הנחות בלה"ק)

בכללותו הוא חיצוניות (אחוריים) בלבד לגבי שם הוי"ו³⁵, ומכל-שכן "אלוקים", היינו, כפי ששם אלוקים נמשך בנבואים להיות כוח הפועל בנפעל, שזוהי חיצוניות ואחוריים בשם אלוקים גופא.

ואף-על-פי-כן, דווקא על-ידי "אלוקים" לוקחים את העניין ד"הוי", ואפילו גם את העניין ד"אני".

ועל-דרך זה בענייננו – שקדושת העצמות ("כי קדוש אני") נמשכת דווקא על-ידי הפרישות מן העריות ("קדושים תהיו", "הו פרשים מן העריות"):

הקב"ה מצד עצמו הוא קדוש ומובדל מעולמות לגמרי, אלא שנתאוה הקב"ה להיות לו יתברך דירה בתחתונים³⁶, נתאוה דייקא, עניין של תאוה ללא טעם³⁷, היינו, שרצונו ליהנות מעבודתם של בני-ישראל.

(35) תניא אגה"ת פ"ד (צד, סע"א). ובכ"מ.

(36) תנחומא בחוקותי ג. נשא טז. ב"ר ספ"ג. במדבר פ"ג, ו. תניא רפ"ו. ובכ"מ.

(37) המשך תרס"ו בתחילתו.

(38) ראה ספרי-הליקוטים ר"פ בא. פ"ח שער המצוות פ"ו. שער הכוונות עניין הפסח דרוש א'. תר"א יתרו (בהוספות) ט,ד. ובכ"מ.

מינוי ל'התקשרות'

אפשר לקבל את גיליון 'התקשרות'

ישירות הביתה באמצעות הדואר

מינוי לשנה: 177 ש"ח (ב-4 תשלומים)

מינוי לחצי שנה: 88 ש"ח (ב-2 תשלומים)

את השם, הכתובת והתשלום יש להעביר לפי הכתובת:

'התקשרות', מחלקת המנויים, ת"ד 14 כפר-חב"ד 72915.

כמו-כן אפשר להירשם בטלפון ולשלם בכרטיס אשראי, בטל' 03-9607588, שלוחה 130

בכוח כל יהודי להגיע למדרגת "קודש קודשים"

שלמות העניין בפועל ובגלוי תהיה לעתיד לבוא

בהתחלת פרשת אחרי מדובר אודות עבודת אהרון כהן גדול בקודש הקודשים - "בזאת יבוא אהרון אל הקודש גו".

מעין ודוגמה למצב הגאולה הוא - הכהן הגדול בקודש הקודשים: קודש הקודשים הוא המקום הקדוש ביותר בעולם, מקום שבו מאירה אלוקות בגלוי (ללא העלמות והסתרים). בו בזמן היה זה מקום גשמי בעולם הזה, והכהן הגדול נכנס לשם כנשמה בגוף ולא כפי שהיה אצל נדב ואביהוא, רצוא בלי שוב. מעין זה היה בכל כהן, שבו בזמן ש"הכהנים הובדלו... שנאמר ויבדל אהרון להקדישו קודש קודשים" (למעלה מעולם), עשה את עבודתו דווקא כנשמה בגוף בעולם, עולם שבו יש מקום להיפך הטהרה - ודווקא שם מקיים הוא את הציווי (בריש פרשת אמור) "אמור אל הכהנים בני אהרון ואמרת אליהם לנפש לא יטמא בעמיו". ושלימות עניין הטהרה יהיה בגאולה האמיתית והשלימה ומעין הכנה לזה יש גם בזמן הגלות, שכהנים נזהרים מענייני טומאה, ויש לומר שזהו גם הכנה לשלימות הטהרה לעתיד לבוא, כולל על-ידי זה ש"אמור גו' ואמרת" - "להזהיר גדולים על הקטנים"...

ובשלימות - עניין הכהונה הוא אצל כהן גדול (שלבש שמונה בגדים). ועל-פי זה אולי יש לומר הטעם לכך שהכהן הגדול צריך להיות "גדול מאחיו... בעושר" - כיוון ששלימות הקדושה דכהן גדול קשורה בזה שזה נמשך בשלימות בכל, עד בגשמיות העולם (עושר).

ועל-פי המבואר במדרש (על הפסוק "בזאת יבוא אהרון") "בכל שעה שהוא (הכהן הגדול) רוצה ליכנס יכנס רק שייכנס בסדר הזה" ("בזאת") - יש לומר, שמקומו האמיתי של הכהן הגדול הוא (בדרגת) קודש הקודשים, וכך יהיה בגלוי בגאולה האמיתית והשלימה כשתהיה שלימות האדם והעולם וביטול כל עניינים הפכיים (מה-שאינ-כן לפני זה אין אנו כלי לזה "בכל שעה"). שאז תהיה שלימות הגילויי דהמשכת קדושה בגלוי למטה (בבית-המקדש השלישי), דירה לו יתברך בתחתונים, כנ"ל.

כבכל ענייני התורה (מלשון הוראה), יש גם בזה הוראה לכל יהודי: כל בני-ישראל הם "ממלכת כוהנים", "כוהנים גדולים", ובגלוי ובשלימות יהיה זה בגאולה האמיתית והשלימה. ובמילא יש לכל יהודי שייכות - כנשמה בגוף - להקדושה דקודש הקודשים (שלימות הקדושה), וכפסוק-דין הרמב"ם "לא שבט לוי בלבד אלא כל איש ואיש... אשר נדבה רוחו אותו... הרי זה נתקדש קודש קודשים כו".

ועל-פי מדרש הנ"ל, ש"בכל שעה שהוא רוצה ליכנס יכנס", יש לומר שכל יהודי יש בכוחו (כפי שנמצא למטה נשמה בגוף) להיות בדרגת "קודש הקודשים", ויש לומר שכך יהיה בפועל לעתיד לבוא.

(מהתוועדות שבת קודש פרשת אחרימות וקדושים, י"ג באייר ה'תנ"ש"א).

'תורת מנחם - התוועדות' תנ"ש"א כרך ג, עמ' 183' 184)

ה'סימנים' צריכים להיות גלויים...

נחתום רשימה זו בשני הקטעים הבאים. הקטע הראשון מתאים ל'משפיע', שעליו להתמקד בתפקידו ולא 'להתפשט' יתר על המידה - מתוך שיחת שבת קודש פרשת לך-לך תשד"מ (ליקוטי-שיחות, כרך כה, עמ' 69):

אף-על-פי שיהודי צריך לפעול בכל העולם כולו. עליו לדעת אפוא, כי לכל לראש מוטל עליו חיוב להשפיע על מקומו וסביבתו (כהפסק-דין - עניי עירך קודמין...), ורק לאחר מכן, כאשר הוא נהיה "אב למקומו", להיות "אב לכל העולם".

ההוראה הבאה ניתנה (כשהרבי דיבר על 'עשה לך רב', אך מתוכן הדברים הובן שהדברים שייכים גם לבחירת 'משפיע') בפורים תשמ"ז ('תורת מנחם - התוועדות' תשמ"ז כרך ב, עמ' 634):

כאשר מדובר בנוגע למעשה בפועל... מובן שלכל לראש יש לבדוק אם יש ג' סימנים אלו - ביישנים, רחמנים וגומלי-חסדים. ומכיון שמדובר ב"סימן", מובן שאין זה דבר שאפשר להעלים ולהסתיר, שהרי אם הוא ביישן, גומל-חסדים או רחמן בחדי חדרים - אין זה "סימן", כמובן שסימן צריך להיות דבר הנראה לעין, שגם אחרים רואים שהוא ביישן, גומל-חסדים ורחמן, ודווקא אם אלו הסימנים של הנהגתו בגלוי - אזי יכול להיות רב הדומה למולאך ה' צבאות וכל השייך לזה.

ולאחרי זה - כל אחד מהם, הן הרב והן התלמיד, עושה כל התלוי בו לראות "את עצמו שקול ואת כל העולם כולו שקול"...

ולבו זכים אלף פעמים ככה.

"ברכה והצלחה" לרגל המינוי

בי"ד כסלו תש"מ ('מקדש מלך' כרך ג, עמ' סח) כותב הרבי להרה"ח ר' אהרון שיחי' גולד מקריית-גת (בשולי מכתב כללי-פרטי):

בברכה והצלחה במינויו למשפיע - ומצו[רף] ב[זה] קונטרס הניתן להנ[זכר] ל[עילי] [=משפיעים] ולבש[ו]רות[ט] ו[ב]ות[...]

היה זה קונטרס 'אהבת ישראל', שכאמור, הרבי הורה להרפיסו במהדורה מיוחדת עבור ה'משפיעים'.

באתי ואין איש...

כרבות הימים הסיח הרבי את אשר על ליבו (שבת קודש פרשת בא תשמ"ג - 'תורת מנחם - התוועדות' תשמ"ג כרך ב, עמ' 859 ואילך) כדלהלן:

כאשר דובר לפני שנים אחדות אודות מינוי "משפיעים" בכל מקום ומקום... רציתי להוסיף בזירו ועידוד עניין זה, ולכן, מכיוון שהודפס בשעתו "קונטרס אהבת ישראל" ובו פתגמים ותורות מרבותינו נשיאינו... הודעתי שאחתום בחתימות ידי על קונטרסים אלו, ואתנם לכל אחד ואחד מה'משפיעים' - ומאז ועד היום הנה מלבד "מותי מוספר", לא ביקש אף אחד לקבל קונטרס זה בחתימות ידי! למרות שהצעתי מעצמי!...

'משפיעים' ו'משפיעות' באנ"ש

הרבי מבקש ומפציר ואף 'מתחנן' למנות בכל מקום ומקום 'משפיעים' שיפעילו את השפעתם על סביבתם • 'ממתנינים' שיבואו אליהם ושאלו אצלם וכו' ובינתיים יושב לנוח, ויתירה מזה, שוכב לישון, גוער הרבי באותם 'משפיעים' שנרדמו על משמרתם • על ה'משפיע' לפעול בדרכי נועם ובדרכי שלום ומתוך "קירוב אחים אמיתי" • (השלמות לרשימה שנדפסה בגיליון קלה)

המשפיעים והמשפיעות. "בקשר לזה - מוציא- לאור קונטרס 'אהבת ישראל', בהוצאה מיוחדת להמשפיעים שיי".

באותם ימים התבטא הרבי:

בכל מקום שבו יגיעו דבריי אלו - בקשה הפצרה והתחננות (בכל לשון של בקשה ותחינה שרק אפשר לנקוט בו) שייסדו עניין זה בפועל ממש, ובאופן שכבר בחנוכה... תחל כבר השפעת המדריכים והמדריכים... ולאחר מכן יתפתח באופן דמוסיף והולך ואור... ובשמוחה וטוב לבב.

לא להמתין עד שיבואו לשאול

"לאחרי שעבר משך זמן רב שנתמנו בתור 'משפיעים' - לא שומעים מאומה אודות עבודתם בעניין ההשפעה", התאונן הרבי בכאב, בהתוועדות שבת-קודש פרשת תולדות תשמ"ח (תורת-מנחה

כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ מתאר את מקומו של המשפיע בעולמה של החסידות (הדברים נדפסו בליקוטי-דיבורים):

"משפיעים אצל חסידים, הם דבר עיקרי בדרכי החסידות... דרכי החסידות הן זריעת השפע... כאשר הזורע [=המשפיע] הוא מומחה בעבודתו ואינו עצל במלאכתו.

"הכתר החסידי בעיירה היה המשפיע. איתו התייעצו בענייני עבודה, עמו נועצו כיצד להיפטר ממידה רעה ואיך להתרגל במידה טובה, באיזו סגולה נוקטים כדי שהתפילה תהיה תפילה, כיצד קוראים קריאת-שמע שעל המיטה... מה'משפיע' מקבלים סדר הכנה לקראת הליכה אל הרבי ל'יחידות'..."

"בקשה והפצרה והתחננות"

בשנת תשל"ז מעורר הרבי לחדש את עניין

- התוועדות 'תשמ"ח כרך א, עמ' 513-512). ועוד הוסיף:

כפי הנראה, ממתנינים שיבואו אליהם ושאלו אצלם כו' ובינתיים יושב לנוח, ויתירה מזה, שוכב לישון... וכשיבוא מישהו ויקיש על דלתו, עד שישובור את הדלת... ועירנו משנתו, אזי ייטול את ידיו, לאחרי שיכוון את כל הכוונות... ואז יהיה מוכן לשמוע במי המדובר, כדי שיוכל "להשפיע"..." החיסרון שבדבר הוא מצד ה"מלך זקן וכסיל"..." ולאידך, הסיוע בעניין זה - ישנו מן המוכן, במאמרי חסידות של רבותינו נשיאינו... עד לכ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורינו, וכן בהשיחות, בליקוטי-דיבורים וכו', שבהם נתבארו העצות בכל הקשור לניצחון במלחמת היצר. צריכים רק ללמוד עניינים אלו, עד לימוד באופן של "יחוד נפלא", ופשיטא, באופן שיביא לידי מעשה בפועל, "גדול תלמוד שמביא לידי מעשה", וכפתגם הידוע - שלא מספיק שלומד את ענייני התורה, אלא התורה צריכה ללמד אותו!

...מובן וגם פשוט שמעלת חשיבות המאמרים והשיחות כו' היא שלא בערך כלל וכלל לגבי ערך ה"המחאות" [=שמקבלים השלוחים]!...

יש הבטחה שיצליחו

בהודמנות נוספת (שבת-קודש פרשת וירא תשמ"מ - שיחות-קודש כרך א, עמ' 360-359) מתייחס הרבי לכך ש"ישנם אותם אשר תקווה היתה שהם יתמנו למשפיעים, ויהיו עסוקים בתפקידם זה כו' - ולפעול אינם עושים כן בטענה שיש להיות 'הצנע לכת', ובשפלות של שקר שאומרים 'מי אני ומה אני'!".

"וכמדובר כמה-פעמים" - דוחה הרבי את הטענה הזו מכל וכול - "שבגלל 'שפלות של שקר' [של הטוען] 'מי אני ומה אני' - לא צריכים לסבול אלו הראויים לקבל את ההשפעה".

"לכתחילה" - ממשיך הרבי - "היו כאלה שאכן הצליחו, אולם לאחר מכן הלכו לישון, וממילא מובן שכאשר אין את ה'אשר תעשה' - גם אין את ה'וברכך ה' אלוךך"."

והרבי מסיים:

מכיוון שבשבת אין לדבר אודות עניינים המצערם, אין רצוני להאריך בכך - יש להזכיר רק שמכיוון שנמצאים ביום הולדת של הרבי (מוהרש"ב) נ"ע, ישנה הבטחה שכאשר יעסקו בכך כדבעי, יצליחו ביתר שאת וביתר עוז.

הקב"ה מסייע במציאת 'משפיעים'

כשהרבי דיבר על עניין זה בפעם הראשונה (י"ט כסלו תשל"ז) ציין כמה פרטים חשובים:

1) לתפקיד זה נדרש פרנס לפי הדור, וכן דור לפי הפרנס, ובפרט בימינו אלו - יש לבחור (או במקביל להתנדב) יהודי אשר על-פי ההשערה ראוי להיות משפיע, ולא דווקא באופן הכי גדול ובשלימות הדבר.

2) ולהוסיף: כמאמר רז"ל "לא שררה אני נותן לכם - אלא עבדות אני נותן לכם כו'".

3. תפקיד זה יבוצע בדרכי נועם ובדרכי שלום, מתוך אמת ושלום וקירוב הלבבות וקירוב אחים אמיתי, מתאים להמבורר בקונטרס 'החלצו' ('הידוע ומפורסם').

4) ובמיוחד כאשר הולכים בכוח המשלח, שהם רבותינו נשיאינו, החל מבעל השמחה והגאולה, וממלאי-מקומו עד לנשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר... אשר עניין זה מתחיל מהמאור הגדול הבעש"ט... ובסיוע רבותינו נשיאינו, יחד עם זכות הרבים!

5) בוודאי יתברר במשך הזמן מי ראוי יותר ומי מתאים וצריך להיות משפיע.

6) אין מניעה שיהיו כמה (שניים או שלושה) משפיעים, אם בחלוקה לפי כתי-כנסת, או בהתאם לתחומים - תורה, עבודה וגמילות-חסדים.

7) דבר ברור שה' יתברך לא ייטוש צאן מרעייתו, וידאג ויבטיח שבכל מקום ומקום יימצא משפיע ומדריך ברוח ועל-פי תורת רבותינו נשיאינו, ומברכו בהצלחה רבה ומופלגה בעבודת ההשפעה וההדרכה.

8) זכותו של המשפיע גם בזה שנעשים מוחו